

Perfekte asymmetrie?

Ibanez PA300E

Ibanez introduceert een gitaar voor eigentijdse fingerpickers die in het voetspoor van Jon Gomm nieuwe speeltechnieken willen verkennen. Hoe goed is deze hoogst eigenwijze jumbo?

tekst **Hein van Dongen**

De PA300E is afgeleid van de JGM-10, het Jon Gomm signature-model van Ibanez. De stijl van Gomm wijkt nogal af van het zoete getokkel dat sommige mensen met fingerpicking associëren. Behalve van een tappingtechniek à la Eddie Van Halen maakt hij gebruik van ingewikkelde meerstemmige melodieën en gebruikt hij de klankkast als percussie-instrument. Een virtuoos die het experiment niet schuwt krijgt een gitaar die ook alles behalve traditioneel is.

Asymmetrie

Voor ik heb geprobeerd hoe Gomm's stijl mij op deze gitaar af zou gaan heb ik hem eerst eens in een standaard voor me neergezet om er een tijdje naar te zitten kijken. Want de PA300E is niet zomaar een jumbo met een cutaway, maar een gitaar met een heel eigenwijze vorm. Het is al sinds de barok zo dat akoestische snaarinstrumenten van topbouwers symmetrisch zijn, maar waarom eigenlijk? Je lichaamshouding als je speelt is niet bepaald symmetrisch en de toonopbouw op een instrument evenmin, en dat betekent misschien wel dat er winst te behalen is als je van het klassieke 'dogma' van de symmetrie afstapt. Ibanez heeft dat hier gedaan, niet alleen door een cutaway in het ont-

werp op te nemen, maar ook met de spits toelopende en schuin geplaatste brug, de eveneens naar de andere kant schuinstaande centrale zangbalk van Ibanez' X-M bracing en zelfs met de vorm van de rozet, waarvan de concentrische cirkels niet langer evenwijdig lopen. Ook de stemschroeven staan op ongelijke hoogte. En om daar meteen maar de voordelen van te noemen: op sommige conventionele gitaren wil het nog wel eens gebeuren dat de ene snaar tegen het mechaniek van de andere aankomt.

Al deze frivole details geven de Ibanez in combinatie met het heel lichtgekleurde bovenblad een heel eigen uitstraling. Niet zo massief en zwaar als veel traditionele jumbo's, terwijl het toch een heel grote gitaar is: de body meet op het breedste punt 43 cm. Verder valt de 'toploader bridge' op, die geen gebuikt meer maakt van brugpennen.

Speelcomfort en geluid

Het formaat van de gitaar valt wel meteen op zodra je gaat spelen. De hals is breed (45 mm bij de topkam), maar in combinatie met de lage actie speelt de PA300E heerlijk. Voor fingerpicking zijn de hals en de macassar ebbenhouten toets ideaal. Door de lage actie kun je heel vloeënd uit de voeten met complexe single-string runs. De mensuur van 655 mm en de grote body dragen bij aan een flinke sustain, terwijl ook het volume van de PA300 indrukwekkend is. Waar je ook speelt op de toets, de klank blijft ruim en weids.

Bij de optredens van Jon Gomm zien we dat al dat tappen en drummen op de klankkast behoorlijke sporen op zijn gitaren achterlaat.

Ik heb bij deze test het maagdelijke massief Duits sparren bovenblad wat willen ontzien en weet dus niet hoe het de PA300E in het echte leven vergaat. Maar je ontkomt niet aan de indruk dat het instrument ondanks de subtiele geluiden die je eraan kunt ontlokken, stevig genoeg is voor het ruige werk.

Versterking

De PA300 is duidelijk bedoeld om ook versterkt een groots geluid naar te zetten. Er zitten drie pickups ingebouwd. Het basiselement is een magnetische pickup in het verlengde van de toets, de AP11, die we op meer modellen van Ibanez zien. Naar mijn indruk klinkt deze pickup in combinatie met de ingebouwde preamp meer naturel dan menige piëzopickup - en eerlijk gezegd ook

Je kunt met drie bescheiden regelaars in de zijkant het volume van de pickups onderling regelen. Ibanez heeft afgezien van toonregeling op de gitaar en dat lijkt me ook terecht: je hebt met de drie regelaars mogelijkheden te over. Als je zou willen kun je het geluid van de piëzo en het contactelement naar een extra uitgang sturen. Je zou dan via twee versterkers stereo kunnen spelen, maar interessanter is het misschien om het magnetische element onafhankelijk van de twee anderen aan effecten te koppelen.

Conclusie

Met een prijs van net onder de duizend euro betaal je voor de PA300E ongeveer een derde van de prijs van Jon Gomm's signaturemodel. Nog altijd een aardig bedrag,

Deze gitaar is zo onconventioneel dat hij eigenlijk geen concurrenten heeft

realistischer dan het piëzo-element van de PA300 zelf. Een kenmerk van een magnetisch element is ook dat je veel mogelijkheden hebt met allerlei effecten die normaal vooral aan een elektrische gitaar hangen, van wah-wah tot fuzz.

Naast het magnetische halselement en de piëzopickup onder het zadel zien we nog een contactelement onder de top, dat vooral bedoeld is om de percussieve geluiden van de bodytapping op te pikken, maar dat in combinatie met de andere twee pickups ook bijdraagt aan de levendigheid van het totaal geluid.

maar daarvoor krijg je een gitaar die zo onconventioneel is dat hij eigenlijk geen concurrenten heeft. Een instrument dat voortreffelijk speelt en een indrukwekkende klank heeft, ook al zou je er heel andere stijlen op willen spelen dan de percussieve fingerpicking. Je krijgt er overigens een mooie gigbag bij, die de stevigheid (en ook bijna het gewicht) van een koffer heeft.

Rivalen

- Ibanez PA230E
- Yamaha LL16D
- Epiphone J200AV

IBANEZ PA300E NSL
RICHPRIJS: € 999,- (incl. gigbag)
LAND VAN HERKOMST: China
TYPE: jumbo met cutaway
BOVENBLAD: massief sparren
ZI/ACHTERKANT: gelamineerd pau ferro
HALS: 5-delig Afrikaans mahonie/pau ferro
TOETS: macassar ebben
BRUG: macassar ebben, toploader
MENSUUR: 655 mm
ELEMENTEN: magnetisch (AP11), piëzo en contact-piëzo
PREAMP: Ibanez Custom Electronics, 3x volume-regelaar
LINKSHANDIG: nee
DISTRIBUTIE: Hoshino Europe B.V., Mijdrecht, tel. 0297-567788
WEBSITE: hoshinoeurope.com

IBANEZ PA300E NSL

OORDEEL

GITARIST ZEGT: Experiment geslaagd! Een vernieuwend instrument met heel veel mogelijkheden